TAŞOVA
■ tasova.gen.tr GAZETESİ

NİSAN GÜLÜMSEMELERİ

Yazan: Ramazan Turgut - 22 Nisan 2010

NİSAN GÜLÜMSEMELERİ

Halikarnas Balıkçısı'ndan okuduğum bir fıkra ile yazmaya başlıyorum.

"Hindistan İngiltere'nin sömürgesi iken, orada görevli bulunan bir İngiliz, bir eski pantolonu ile bir de pantolonluk kumaşı alıp bir Hintli terziye götürerek, verdiği kumaşla eski pantolonunun aynısı olan bir pantolon dikmesini söylemiş. Terzi bir süre sonra diktiği pantolonla, örnek aldığı eski pantolonu İngiliz'e götürmüş. İngiliz iki pantolondan hangisinin yeni, hangisinin eski olduğunu ayırt edememiş. Çünkü Hintli terzi, İngiliz'i memnun etmek için, örnek pantolonu öylesine ustalıkla taklit etmiş ki, eskisindeki bütün yırtık, leke, sökük gibi neler varsa, hepsini yeni diktiği pantolonda da yapmış."

Bu fıkra size ne düşündürdü?

* * *

Albert Einstein'e sormuşlar:

-Atomun parçalanmasından enerji elde edecek kadar akıllı olan insanoğlu, nasıl oluyor da bunun insanlığı yok etmekte kullanmasını önlemeyecek kadar aptal oluyor?

Einstein hemen şu yanıtı vermiş:

-Demek ki politika, fizikten daha güç öğreniliyor!

* * *

Bir Alman psikolog ile bir Fransız psikolog konuşuyorlardı:

Alman: -Fransa'da iyimserlerle kötümserler ne haldeler?

Fransız: -İyimserler çalışıyor, kötümserler grev ilan ediyor. Peki Almanya'da durum nasıl?

Alman: -Ne yapacaklar, iyimserler İngilizce öğreniyorlar, kötümserler ise Rusça…

* * *

Sokrates dalkavuklardan hoşlanmazmış. Bir gün bu cinsten bir adamla konuşuyormuş. Filozof ne derse dalkavuk destekliyormuş. Sonunda sabrı tükenen filozof şöyle demiş:

-Hiç olmazsa bir kez olsun itiraz et de iki kişi olduğumuzu anlayayım yahu!

* * *

Eğitim alanındaki sorunlarımız 17 Nisan 2010'da kuruluşunun 70. yılını kutladığımız Köy Enstitüleri'ni bir kez daha düşünüp, tartışmamızı gerektiriyor…

Neden açıldılar, hangi koşullarda açıldılar, nasıl bir işlevleri oldu, neden kapatıldılar, açık kalsalardı ne olurdu, kapatıldıktan sonra yerine ne konuldu, neden bazı eğitimcilerimiz konu ile sürekli ilgilenirken, bazı eğitimciler uzak duruyor? Çözüm için neler yapılmalı? 20 yıl sonrası için genç nüfusa yönelik hazırlığımız var mı?

En başta Hasan Ali Yücel, İsmail Hakkı Tonguç… Eğitim tarihimizin unutulmaz öğretmenleridir. Saygı ile anıyorum. Köy Enstitüleri özgün okullardı. Tanıdığım ve okuduğum kadarı ile orada yetişen öğretmenler de özgün öğretmenlerdi. Aramızda olan öğretmenlerimizi tanımanızı isterim. Biliyorum ki; tanıdıkça sizler de saygı duyacaksınız.

17 Nisan'ı 23 Nisan'a, 23 Nisan'ı 19 Mayıs'a eklemek gerekir. Elbette 1 Mayıs'ı unutmadan. Çünkü hepsinde emek, alın teri, umut, insana yönelik gelecek tasarımı vardır.

Bunu başarabilir miyiz?

Evet başarabiliriz. Akıl ve deneyim iki büyük zenginliğimiz. İnsan bunlardan yararlanacak. Bilinçli düzenlemelerle, önyargıdan uzak tartışmalarla, dayanışmayla, imece gibi gönüllü çalışma kümeleri ile neler başarılmaz ki! Ülkemizde ve dünyanın birçok bölgesinde bunun örnekleri var.

Köy Enstitüleri'nin başlangıcında müdür, öğretmen, hizmetli ve diğer çalışanlar gönüllülerden seçilmişti. Bu nedenle sorunsuz yürütüldü çalışmalar.

Tonguç yaklaşık on bin köy gezmiş. Notlar tutmuş bu gezilerden. Canlandırılacak Köy, Köyde Eğitim eserleri bu çalışmanın ürünüdür.

Köy Enstitüsü'nü bitirip, öğretmen olan genç, kendi yaptığı tahta bavulunda taşıdığı yüz elli kitapla köye gidiyordu. Kitaplar kendisine zimmetli idi. Başlangıcı yüz elli kitap olan öğretmenin hedefi çevirileri Bakanlıkça yapılmış, beş yüzün üzerindeki "Batı-Doğu" klasikleri idi.

Okumanın önemini kavrayan öğretmen, ilkokulda öğrencilere kitap sevgisi veriyordu. Kitap sevgisini alan küçükler bunu ileriki yaşlarında da sürdürüyorlardı. Okumak günlük işlerden biri sayılıyordu.

Hasan Ali Yücel: "Bir kişinin atacağı dev adımları değil, bin kişinin atacağı insan adımlarını özlüyorum." Diyerek bu okulların kuruluş mantığını, bir çırpıda yüzlerce öğretmen yetiştirmenin gerekçesini anlatıyordu.

Büyük Millet Meclisinin açılışını "23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı" olarak kutlamamızı sağlayan Atatürk'ün okuduğu kitapların listesinden oluşturulan 24 ciltlik dev bir eser, Anıtkabir Derneği'nce hazırlanıp bastırıldı ve ilçe kütüphanemize de ulaştı. Devlet kurucumuz Atatürk'ün kitap okumaya verdiği değer, Köy Enstitüsü öğretmenleri aracılığıyla, Halk Evleri'nin de katkısı ile topluma kazandırılıyordu. Ülkemizin bütün insanlarının okuryazar olmasını sağlayacak bir atılım ne yazık ki yarım kalmıştır.

Anlamamız gereken çok yönü var Eğitim Enstitüleri'nin. İsmail Hakkı Tonguç'un laik eğitimin içeriğine getirdiği açıklama bunlardan biridir. Tonguç'a göre, laik eğitim, birey ve topluluk için mutluluk ve bolluk yaratıcı olmalıdır. Eğer bu başarılamazsa, bilimin yerine kadercilik egemen olacaktır…

Tonguç, Dewey, Kerschensteiner, Pestalozzi dünya eğitim tarihinin en önemli öğretmenleridir, düşünürleridir. Dewey: "Köy Enstitüleri hayalimdeki okullardır." Demişti. Pakize Türkoğlu bakın bu konuda neler söylüyor: "İsmail Hakkı Tonguç'un sistemi sürseydi, dünyada uygulansaydı; yeryüzünde eğitimden geçmemiş kadın-erkek, sakat-sağlam kişi kalmazdı. Çünkü eğitim, kendini yatırıma dönüştüren para sorununu ortadan kaldırıyordu. Üstelik nitelikli, çok yönlü insan yetiştiriliyordu. Bizim ve dünyanın eğitim bağlamındaki bu günki sorunu da bu… Zaten Köy Enstitüleri'nin kapatılması da sadece okuryazarlık değil, ekonomik özgürlüğü olan, mesleği olan, siyasal bilinç kazanmış insanlar yetiştireceği anlaşılınca gündeme gelmiştir. Toprak ağaları, aşiret reisleri ve çıkarcı politikacılarla, tutucu eğitimciler elbirliği etmişlerdir." (17.04.2010, Birgün Kitap eki)

Nice 17 Nisan, 23 Nisan sevinçleri yaşamak umudu taşıyalım.

Yaşama, çocukça sorularla bakmayı başarmak; işimizde böcek sabrı ile çalışmak; bayramlarda çocukların coşkusunu yaşamak güzel olur değil mi?

Hoş ve esen kalınız.

Yorum Ekle

Ramazan Turgut